

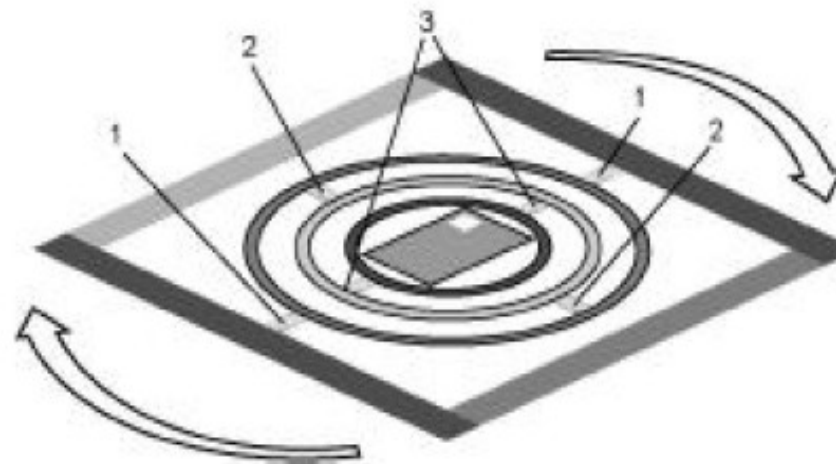
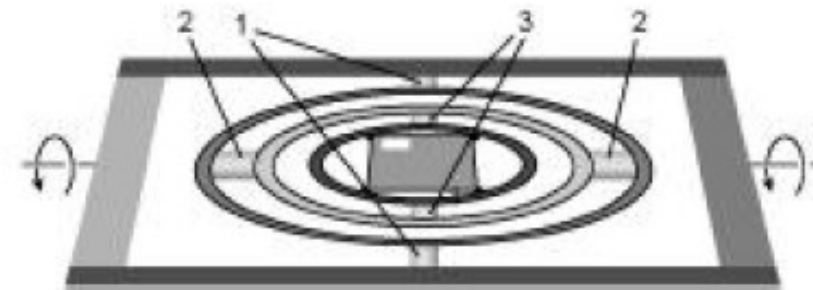
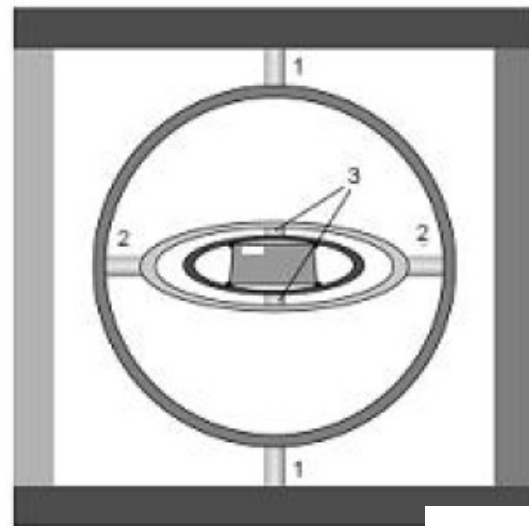
Representation av rotation

- Eulervinklar
  - Rotation kring axlarna (t.ex. Zyx)
$$A' = R_{\text{yaw}} R_{\text{pitch}} R_{\text{roll}} A$$
  - Intuitivt, fast svårt att göra
  - Interpolation av rotation nontrivialt, problem med olinjärt beteende
  - Problem med gimbal lock kan förekomma

Problem med Eulervinklar

- Gimbal lock!

Representation av rotation

- Andra möjligheter
  - Orthonormal matris
enkelt att kombinera olika operationer
(rotation, translation mm)
  - Separat rotationsaxel och vinkel
  - 3-komponentvektor (nästan som quaternion)
längd=vinkel
- Men hur gör man interpolation?

Kvaternioner

- Formulerat av Sir William Rowan Hamilton
  - Letade efter tredimensionella komplexa tal
- Länge bortglömt, comeback på senare 1900-tal
  - Används för rotationen inom (rymd)flyget, robotik mm

Kvaternioner

- Definition: Kvaternion $q = w + xi + yj + zk$, med w, x, y, z reella tal
- Kan också skrivas: $q = (w, \mathbf{n})$ där $\mathbf{n}$ är en tredimensionell vektor (w realdel, $\mathbf{n}$ imaginärdelen)
- Kan också betraktas som en rotation med vinkel v om en valfri axel $\mathbf{n}$

$$q = (\cos(v/2), \sin(v/2)\mathbf{n})$$

Rotation med kvaternioner

- Vektor r :
  - Skapa Kvaternion $p = (0, r)$
  - Kan nu roteras genom operationen:
 $p' = q \cdot p \cdot q^*$ (q^* = konjugat, definieras senare)
- Kan enkelt kombinera rotationer

Räkna med kvaternioner

- Flerdimensionell generalisering av komplexa tal
  - $i^2 = j^2 = k^2 = ijk = -1$
- De flesta operationer fungerar som vanligt, dock inte kommutativitet på multiplikation
 $qp \neq pq$

Räkna med kvaternioner

- Multiplikation av i , j och k

	1	i	j	k
1	1	i	j	k
i	i	-1	k	$-j$
j	j	$-k$	-1	i
k	k	j	$-i$	-1

OBS! Jämför x , y , z !

Räkna med kvaternioner

- Multiplikation av två kvaternioner:

$$\begin{aligned} (w_1 + x_1i + y_1j + z_1k)(w_2 + x_2i + y_2j + z_2k) = & \\ & w_1w_2 - x_1x_2 - y_1y_2 - z_1z_2 \\ & + (w_1x_2 + x_1w_2 + y_1z_2 - z_1y_2)i \\ & + (w_1y_2 - x_1z_2 + y_1w_2 + z_1x_2)j \\ & + (w_1z_2 + x_1y_2 - y_1x_2 + z_1w_2)k \end{aligned}$$

Vanlig multiplikation av polynom + definition av i, j, k!

Räkna med kvaternioner

- Konjugat q^* :
 $q=(w,n)$, $q^*=(w,-n) = (w, -xi, -yj, -zk)$
- Magnitud:
 $|q|^2 = qq^* = q^*q = w^2 + |n|^2 = w^2 + x^2 + y^2 + z^2$
- Kvadratroten av magnitud = norm
- Enhetskvaternion: kvaternion med norm=1
  - Erhålles genom att dela kvaternion med norm
- Invers: $q^{-1} = \frac{1}{|q|^2} \cdot (w, -n)$

Kvaternion till matris

$$M = \begin{bmatrix} 1 - 2(y^2 + z^2) & 2xy - 2wz & 2xz + 2wy \\ 2xy + 2wz & 1 - 2(x^2 + z^2) & 2yz - 2wx \\ 2xz - 2wy & 2yz + 2wx & 1 - 2(x^2 + y^2) \end{bmatrix}$$

Matris till kvaternion

Tredimensionell matris:

Matrisspår:

$$\begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & m \end{bmatrix}$$

$$T = a + e + m + 1$$

$$w = \frac{1}{2}\sqrt{T} = \frac{1}{2}\sqrt{a + e + m + 1}$$

$T \approx 0$ kräver viss korrektion

$$x = \frac{h - f}{4w}$$

$$y = \frac{c - g}{4w}$$

$$z = \frac{d - b}{4w}$$

Exponentialfunktioner (viktigt!)

Vi definerar för $q = (\cos(v/2), \sin(v/2)n)$:

$$q^t = (\cos(tv/2), \sin(tv/2)n)$$

Dessutom för $q = (w, tn)$:

$$\exp(q) = e^w(\cos(t), \sin(t)n)$$

$\Leftrightarrow q = R \exp((0, n)t)$, med $|n| = 1$, $R=1$ för enhetskvaternion

$$\log(q) = (\log(R), nt)$$

$$\Leftrightarrow q^t = \exp(t \log(q))$$

Interpolation m. kvaternioner: Slerp

- Spherical linear interpolation
- $\text{slerp}(t, q_1, q_2) = (q_2 q_1^{-1})^t q_1$
(med q_1, q_2 valfria kvaternioner, t interpolationssteg som är ett reelt tal mellan 0 t.o.m. 1)
- Interpolera med konstant hastighet

Interpolation m. kvaternioner: Slerp

- Problem: Vid interpolation mellan flera kvaternioner med slerp blir det diskontinuitet i hastigheten när vi byter från ett kvaternionpar till nästa
- Samma problem som interpolation mellan linjesegment

Interpolation m. kvaternioner: Squad

- Lösning (liknar Béziérsplines):

Definerar:

$\text{squad}(t, a, p, q, b) = \text{slerp}(2t(1-t), \text{slerp}(t, a, b), \text{slerp}(t, p, q))$,
med a, b, p, q kvaternioner, t interpolationssteg

för att få kontinuitet vid interpolation:

$$q_i = a_i \exp(-(\log(a_{i+1} a_i^{-1}) + \log(a_{i-1} a_i^{-1}))/4)$$

och interpolera med

$$\text{squad}(t, a_i, q_i, q_{i+1}, a_{i+1})$$

SLERP = multiplikativ interpolation

$$(a-b)t + b$$

Vanlig linjär

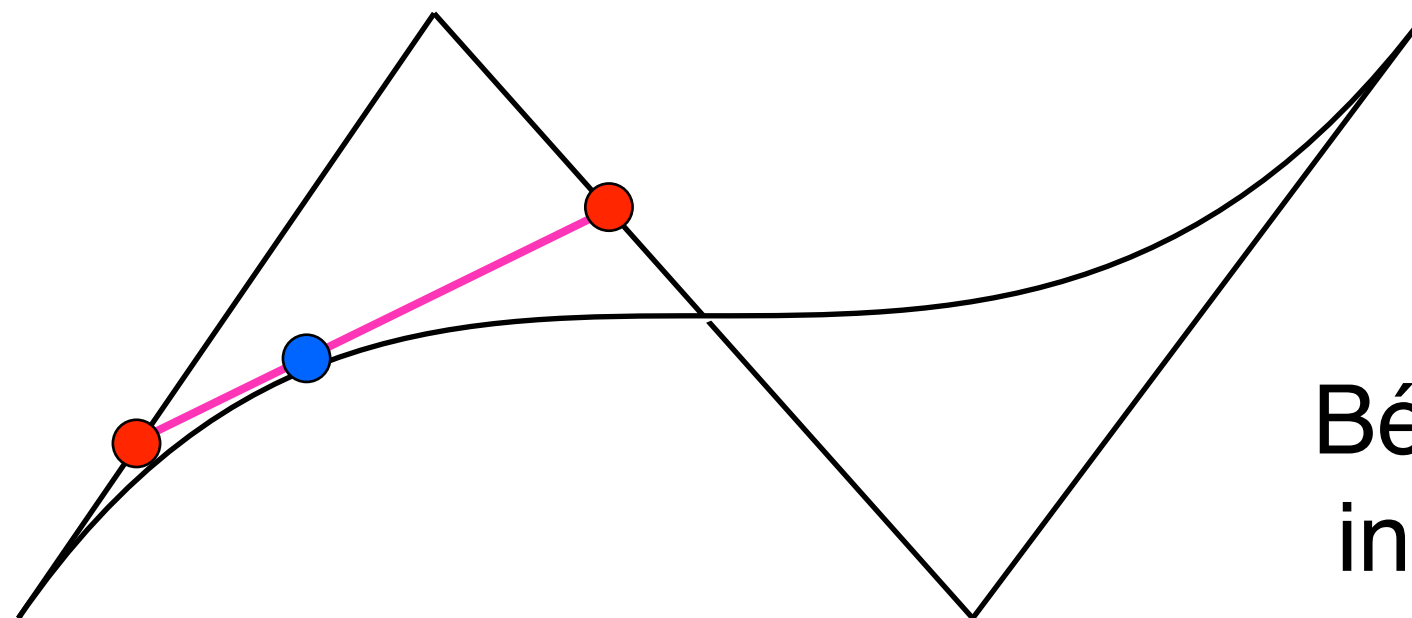
$$\left(\frac{a}{b}\right)^t \cdot b$$

Multiplikativ

SQUAD = interpolation av interpolationer jfr de Casteljau

Bézierkurva från
interpolation av
interpolationer

Sammanfattning, kvaternioner

- 3-dimensionella komplexa tal
- Bra representation av rotation m.a.p. SLERP och SQUAD
- Notera likheter med 3D-koordinater och likhet mellan SQUAD och splines